

MAGYARÁG

1939. APRIL. 18

VIII. No. 108

1 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felolós kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR EDENE

Alapította: PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyzve: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4.

Berlinbe való utazása előtt Gafencu külügyminiszter beszámolt Románia diplo- máciai tevékenységéről

az Őfelsége elnöklése alatt megtartott királyi tanácsosi értekezleten

București, április 17. Az udvari miniszter az alábbi közleményt adta ki:
Szombat délután 5 órakor Őfelsége elnöklése alatt tanácskozás volt a királyi palotában.

Résztvettek: Armand Calinescu miniszterelnök, Arthur Vaitoiănu tábornok, Vaida Voevod, Mironescu, Iorga, dr. Anghelescu, Gheorghe Tatarescu, Ernest Baliff királyi tanácsosok és Gafencu külügyminiszter. A külügyminiszter részletesen beszámolt a legutóbbi időben kifejtett diplomáciai tevékenységről és az elért eredményekről. A külügyminiszter expozéját egyhangú helyesléssel és teljes megelégedéssel fogadták.

A „Timpul” Gafencu berlini útjáról

A Gafencu külügyminiszterhez közelálló Timpul vezércikkben foglalkozik a külügyminiszter berlini útjával. A cikke előbb idézi a külügyminiszter bejelentéseit, megemlékezik a német kisebbségnek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beolvadásáról és a német—román gazdasági szerződésről, amelynek bevezetője a Führer-kancellár és Őfelsége II. Carol király békés szándékairól szól.

A cikk ezután így folytatja:
— A meghívás, amit a kül-

ügyminiszter kapott, hogy hivatalos látogatásra Berlinbe jöjjön, természetesen következménye annak az akciónak, amelynek sikerült elhárítani a két állam közötti fájdalmas egyenetlenségeket és baráti kapcsolatokat megállapítani, amelyek békés célokat szolgálnak politikai téren, gazdasági téren pedig az egymást kiegészítő érdekek együttműködését, amely lojalitással és mértékletességgel alkalmazva a legnagyobb hasznára lehet a két ál-

lam gazdaságának.

Biztosak vagyunk benne, hogy Gafencu külügyminiszter rokonszenvvel és megértéssel fog találkozni útjában, ahová a béke szavát viszi a teljes őszinteséggel, amelyben azok, akik ismerték őt, sohasem kételkedtek. Hittel és egy olyan katonának tulajdonságai val képviseli a román ügyet, aki a bátorságot és határozottságot megőrizte a békéért folytatott harcban is.

Roosevelt táviratának nyilvános- ságra hozása után az amerikai flotta kifutott a Csendes oceánra

Páris, ápr. 17. (Az Universul külön tudósítójának jelentése.) Roosevelt üzenetét szombaton este tudták meg Párisban és úgy politikai körökben, mint a közvéleményben hatalmas szenzációt keltett. Az Egyesült Államok kezdeményezése teljesen váratlanul következett be. Párisban az öröm érzése kerekedett felül.

Franciaország már hónapok óta figyelemmel kísérte Roosevelt erőfeszítését a Berlin-

Róma tengely által fenyegetett nemzetek érdekében. Tudták Franciaországban, hogy háború esetén az amerikai kormány hadianyaggal és nyersanyaggal támogatta volna a demokráciákat, de ilyen szenzációs akciót mégsem vártak.

A közönség, amely rendszerint szeret általánosítani, azt hitte, hogy Roosevelt elhagyta az elszigetelődés politikáját. Parlamenti körökben azonban úgy hiszik, hogy Roosevelt

nem ment ilyen messzire, de olyan gesztust mutatott, amely országát angazsálja a jövőt illetően.

A diktátorok kötelezve lesznek nyilvánosságra hozni állásfoglalásukat.

A hozzájuk intézett kérdések olyan természetűek, hogy igen nem, vagy nemmel kell válaszolniuk.

Ha a válasz igenlő, bizonyítékát kell adniok jóhiszeműségüknek. Ha azonban válaszuk

tagadó lesz, örökre elvesztik hitelüket az Egyesült Államokban. Mindkét esetben az Egyesült Államok angazsálva van az európai ügyekben.

Washington, ápr. 17. Roosevelt a sajtóértekezleten kijelentette, hogy táviratát úgy küldötte el, hogy előzetesen nem kérdezett meg más kormányokat.

Roosevelt felolvasta a távirat szövegét és amikor a tervezett konferenciához ért

külön kijelentette, hogy egy gazdasági és egy leszerelési világértekezletre, nem pedig politikai értekezletre gondolt

A politikai kérdéseket az érdekelt államok egymás között tárgyalnák meg.

Ez a nyilatkozat az elszigetelési politika híveit akarta megnyugtatni.

Röviddel a sajtóértekezlet után a tengerészeti miniszter közölte, hogy

az Atlanti Óceánon levő amerikai flotta parancsot kapott, hogy térjen vissza a csendes óceáni bázisokhoz.

A „Havas” washingtoni jelentése szerint az infézkedés azért történt, mert

a Roosevelt akciójával szembeni optimizmus korlátolt és az Egyesült Államok elengedhetetlen infézkedéseket tesz szabadsága megvédésére, bármilyen történelem is.

Japán a tengelyi partnere lévén, attól lehet tartani, hogy Délkelet-Ázsiában, vagy Hollandiában újabb támadás következik be.

Jugoszláviában nagy szenzációt keltett Roosevelt üzenete.

(Belgrád). A jugoszláv sajtó óriási szenzációként közli Roosevelt üzenetét. A lapok első oldalán közlik nagy címbetűvel az üzenetét. „Roosevelt a békéért”. „Az amerikai elnök szenzációs közbelépése” stb. címen.

Teleki és Csáki elutaztak R mába

Budapest, ápr. 17. Teleki Pál magyar miniszterelnök és Csáky István gróf magyar külügyminiszter hétfőn reggel hivatalos látogatásra Rómába utaztak. A magyar államférfiak utjukra elkísérte Vind gróf budapesti olasz követ.

MA: busvételi ajándékakciónk 33. száma

POP TRAIAN

nemzeti leltár miniszter nyilatkozik biharmegyei inspekciója eredményéről

Bucuresti, ápr. 17. Megírtuk hogy Pop Traian leltározási miniszter Biharmegyében bizonyos ingatlan eladások ügyében vizsgálatot folytatott. A miniszter első útja Nagyszalon tára vezetett. Negrea államtitkárral együtt autón érkezett Szalontára.

Az előkelő vendégeket Borcea Onisfor polgármester és Debău Ioan rendőrfőnök fogadta. Együttesen hosszabb meg-

beszélést folytattak a városházán délután 5 óráig, amikor a miniszter és az államtitkár tovább utazott Szalontáról.

A miniszter a Tribuna munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Megvizsgáltam Biharmegye több helységében bizonyos birtokok jogi helyzetét, amelyek tárgyában kontesztációk érkeztek hozzánk. Közelről érdekelte a kérdés, mert ezek a

birtokok az állam tulajdonába voltak és bűnös módon kerültek idegen kézre. A legnagyobb skrupulózissal igyekeztem a jelenlegi tulajdonosok jogcímét igazolni és hogy nem tudtam ezt megállapítani, biztosíthatom a nyugati határszél lakosságát, hogy gyors eljárással a legrövidebb időn belül visszakérülnek az állam tulajdonába.

33

szelvény

amely összegyűjtve feljogosít 1939 március—április hónapban tartandó húsvéti ajándékkakciónkban való részvételre

A TITOKZATOS

HINDU

— Regény — 54

— Fogja be a száját — tört ki a főnök elvörösödve. — Nem akad semmi. Az ilyesmit nem lehet egy-kettőre elintézní, ezt maga is tudja. Most egészen mással kell törődnöm. Ez a Willis nem fog zavarni többé de Morleys Driftben megélenkült az élet. Amióta az öreg James meghalt, az átkozott Derrick Morley nem mozdul a helyéről. Ez, meg miegymás sehogysem tetszik nekem. Ha a nyereségnek csak a negyedrészé meglenne, az ördög elvihetné ezt a koszos üzletet, azaz az elavult Morleys Hall-al együtt. — Richards nyugtalanul pislogó szemmel nézte izgatott főnökét és halkán füttyentett.

— Véleménye szerint csakhogyan így áll a helyzet? — kérdezte feszülten.

— Véleményem szerint sürgősen pénzhez kell jutnunk — mondta Chapman türelmetlenül. — Azonnal kezdje el a férfi kihallgatását, úgy, ahogy akarja. És törődjék egy kicsit Morleys Drift-tel is... Talán rájön valamire, amit érdemes megtudnunk.

— Ha csak félig rendben lenne a kezem — jajgatott az óriás. — Ugy é, mint a tűz. Nyomoréknak érzem magamat.

Chapman újra az ablak elé állt, kinézett s azután hátrafordította a fejét.

— Jajgatós vénasszony — mondta megvetően. — Ha dicsekvését hallja az ember, azt hinné szét tudná verni az egész világot, de...

A többi nem hallhatta, mert Chapman rémülten fölordított és hátratámaszkodott egy-két lépést...

Mindjárt az ablak előtt ujjnyi széles, friss faág himbálózott a szélben és zöldesen csillogó kigyó gyűrűzött rajta...

Ebben a pillanatban Richard bebizonyította, hogy hidegvérre és lélekjelenléte van. Egészséges kezével a levélnehézék után kapott és a következő másodpercben a kigyó felé repült a nehéz fémtárgy.

De a jól megcélzott nehezék találat nélkül röpült a levegőben és hallani lehetett, hogy nagyot csattant az udvarban valamelyik ládán.

(Folyt. köv.)

Magyarország tovább ment a biztosítékok terén mint Anglia - írja a Pester Lloyd

Bucuresti, ápr. 17. A Timpul című lap szombati száma a magyar külügyminisztérium felhivatalosának, a „Pester Lloyd”-nak cikkét közli Csáky magyar külügyminiszter nyilatkozatával kapcsolatban. A Pester Lloyd szerint — amint a Timpul írja — tévedés volna azt hinni, hogy a Romániának nyújtott angol biztosíték a magyarokkal szemben tétetett meg. Magyarországnak Romániával szembeni álláspontja az, amelyet Csáky külügyminiszter legutóbbi beszédében kifejtett. Magyarország tiszteletben tartja Románia határait. Ezt a kijelentést ismerik Bucurestiben is. A két ország együttműködésének elengedhetetlen feltétele a kisebbségi jogok tiszteletben tartása.

— Ismételjük — írta a Pester Lloyd —, hogy az angol garancia nem vonatkozik Magyarországra, mert ez az ország tovább ment, mint a... ekot nyújtó állam, amely Magyarországra számára kötelezettséget tett Románia határainak tiszteletben tartására.

Páris, ápr. 17. A francia lapok nagy cikkeket szentelnek Csáky magyar külügyminiszter nyilatkozatának és a román magyar viszony alakulásának.

Az Excelsior című lap közli Csáky fényképét és közli az angol sajtó véleményét. A francia lapok beszámolnak arról is, hogy a román kormány Csáky kijelentésének hatása alatt visszavonta az idősebb korosztályok mozgósítását.

Berlin, ápr. 17. A német sajtó foglalkozik Csáky István gróf magyar külügyminiszter nyilatkozatával. A lap idézi a bukaresti „Románia” cikkét, amely hangsúlyozta, hogy Románia már régebben megakart egyezni Magyarországgal és minden barátságos gesztusra hasonló módon válaszolnak, de a barátságtalan megnyilvánulásokra is hasonló módon.

felelnek.

London, ápr. 17. Az angol lapok közül a „Manchester Guardian” foglalkozik Csáky kijelentésével és idézi az egyik magyar lap cikkét, amely szerint Romániának a szomszéd államokkal való jóviszony fontos.

Bucuresti, ápr. 17. A Seara című lap így ír:

„A kisebbségi kérdésben

Románia nem adós, hanem hi-telező. Sem adnivalója, sem követelnivalója nincs senkitől, de mindenki vel hajlandó együttműködni, aki biztosítja határait. Az angol biztosíték nem irányul egyik állam ellen sem, csak az ellen, aki meggondolatlanul fenyegetni próbálja Románia területi épségét.

Kik képviselik Romániát Hitler kancellár születésnapj ünnepségein?

Bucuresti, ár. 17. Hitler kancellár ötvenéves születésnapj ünnepségeire a német birodalmi külügyminisztérium meghívására az ünnepségeken részt vesznek Vaida-Voevod királyi tanácsos, Teofil Sidorovici országőr főparancsnok, Valcovici dr., Dombrovski fővárosi főpolgármester és Gheorghe Brătianu. A román vendégek április 19-én érkeznek Berlinbe. Koszorút helyeznek el az Ismeretlen Katona sírján. Április 20-án részt vesznek a vezér szü-

letésnapja alkalmából rendezett nagy felvonuláson, este a külügyminisztérium vacsoráján jelennek meg, április 21-én a legfőbb német sportszövetség vendégeként jelennek meg a potsdami új palotában adott teán, majd este az állami opera díszelőadásán.

Gafencu külügyminiszter berlini látogatása idején a román újságírók és csoportja a német propagandaügyi minisztérium vendége lesz.

Levegőbe repült a Zeppelin-művek egyik raktárépülete

(Friedrichshafen.) A Zeppelin művek anyagraktár épületében borzalmas robbanás történt tegnap délután, közvetlenül egy Zeppelin léghajó fel szállása előtt. A start perceiben következett be az explozió amely a raktárépületet a levegőbe röpítette. A Zeppelin léghajó a szerencsétlenség ellenére a magasba emelkedett és elindult Hamburg felé. Ugy

tudják, hogy a robbanást az a körülmény idézte elő, hogy a Zeppelin léghajó vállalat képtelen megfelelő gázt kapni és jelenleg oly gázzal kísérletezik mely nem tekinthető veszélytelennek, ahogyan azt a bekövetkezett eset bizonyítja. A robbanásról a léghajótársaság nem adott ki jelentést és így nem tudni, hogy a robbanás követelt-e halálos áldozatokat.

Tuniszban jó lesz a datolyatermés...

Nyugodt az északafrikai gyarmat arab lakossága, de kész szembeszállni a fasiszmissal. Néhány hónap alatt épült ki a Daladier vonal, mely bevevetelelenné teszi Tuniszi. Kék papírral bevont lámpák félhomályában várják az olasz légítámadást

Gabés, a déltuniszi csapatok főhadiszállásáról. A város a libiai sivatag északi szélén terül el, amely már belenyul Tuniszba. Oázisváros, amelynek éjszakai romantikáját fény nem zavarja. A kávéházakban, ahol egész éjszaka arab nótákat énekelnek, az égők kék papírral vannak bevontva és ugyanilyen kék papírtakarja az utcai lámpákat is. A város éjszaka is félhomályban van, mivel a francia parancsnokság tart a légítámadástól. Gabés lakossága óriási többségben arab és feltehető, hogy az arab lakosság nyugtalanítására elsősorban ezen a helyen fognak légítámadásokat indítani. Az arabok azonban teljesen nyugodtak. Bár a férfiak jórésze katonának vonult be, ebben a városban háborúról kevesebbet beszélnek, mint bármely közép-európai városban. A házimunkáknál a férfiak nem nagyon hiányoznak, a datolya nélkülük is virágzik és az aszszonyok megelégedéssel beszélnek arról, hogy az idén rendkívül jó termés lesz. Még néhány évvel ezelőtt önállósági mozgalom ütötte fel a fejét Tunisznak ezen a részén és az arabok kívánsága az volt, hogy Tunisz olyan helyzetbe kerüljön Franciaországgal szemben, mint ahogy Egyiptom Angliával. A nemzeti mozgalom élén Destour nevű francia állott, akinek működése voltaképpen az akkori népfront ellen irányult.

Három évvel később, amikor most télen Daladier Tuniszi meg látogatta, éppen azokon a helyeken volt legteljesebb a fogadtatás, ahol ezek a felkelési mozgalmak legerősebbek voltak. Természetesen szó sem lehet az anyaország iránti háláról, mert hiszen az arab gyarmatokon nem szeretik az európaiakat, akár franciáknak, akár olaszoknak hívják ezt. A tunisziak Daladier fogadtatásakor nem annyira Franciaország mellett, mint Olaszország ellen küzdöttek. Egy arab tanító ezt a helyzetet a következőképpen magyarázta meg:

Tavaly még hittünk az önálló Tuniszban. A legutóbbi európai események megtanítottak bennünket, hogy fiatal és gyenge állam nem életképes. Ma már nem az a kérdés, hogy francia Tuniszi, vagy önálló Tuniszi akarunk, hanem, hogy francia Tunisziért, vagy olasz Tunisziért harcoljunk?

A választás pedig számunkra nem nehéz.

Sivatagba szorított arabok

A tunisziak keveset hallgatnak az európai propagandára, ellenben teljes odaadással figyelik a mohamedán testvérekről érkező híreket. Tripoliszból tömegesen jönnek az arab menekültek, akik elpanaszolják az ottani állapotokat. Sérelmük abban áll, hogy az olaszok a szó szoros értelmében gyarmatosítanak, mezőgazdasági munkásokat százez-

rével telepítenek Tripoliszban ezek számára elveszik az északi fekvésű termékeny területeket és az arabok kénytelenek az ország déli sivatagos részeibe vándorolni. Ezekben a terméketlen területeken nem tud megélni az odaszorított többszázezer arab és Tuniszba menekül, ahol zavartalanul telepedhetnek meg, mert a francia nem kívándorló nép, nincs szüksége a gyarmatokon való letelepedésre és szívesen látja, ha Tuniszban az olaszok rovására az arabok szaporodnak.

Ez az oka annak, hogy az arabok — akik két milliónyi lélekszámmal Tunisz lakosságának óriási többségét képezik, — rendben és fegyelmében felelnek a behívó parancsnak és főleg hatott rájuk az a határozottág, amelylyel a Daladier kormány az utóbbi hónapokban kifejezésre juttatta azt, hogy harc nélkül nem mond le Tuniszról. A francia és az arab érdek Tuniszban azonosakká vált.

Elbocsátják az olasz munkásokat

Velük szemben áll a 94 ezer főnyi olasz. Ez a szám magábanvéve vitás, mert a tuniszi olasz főkonzul 127 ezer olaszt tart nyilván. Tunisz, Biseria, Sousse városokban valóban tulnyomó az olasz szó és az egyes városrészeknek határozott szicíliai jelleg van. A házakból olasz dal hangzik és az erkélyre kitűzött tarka függőket vígan lengeti a szirokkó, akár Olaszországban. — Mostanában olaszul csak ott beszélnek, ahol tömegesen laknak olaszok. A főuccákon, kávéházakban nem tanácsos az olasz nyelv használata. Ezek az olaszok fasisztáellenesek. A mai helyzetet jobbnak tartják, mint a fasiszta uralmat, pedig a fasiszta alapos munkát végez Tuniszban. Az ifjúság nagyjában idegen a demokratikus eszméktől szemben, míg ezzel szemben az öregek irtóznak az esetleges rendszerváltozástól. A francia hatóság nemrég betiltotta az Unione nevű egyetlen fasiszta lapot és az olasz lapot és az olasz lakosság különösen érzi a háborús izgalommal kapcsolatos gazdasági feszültségeit. A kereskedelem és az ipar jórésze ugyanis olasz kezében van. A gyárakban is jelentékeny olasz munkástömeg dolgozik, amely szenved jelenleg az elbocsátások folytán. Különbséget kell tenni a bennszülött és bevándorlott olaszok között, de még a bennszülötteket is elbocsátják és helyüket inkább arab munkásokkal töltik be. A tuniszi olasz konzulátus állandóan a munkanélküliek ostroma alatt áll, az ujonnan bevándoroltakat visszaszállítják, de a bennszülött olaszok közül is jelenleg 9000 család él az olasz konzulátus támogatásából. Az utcákról eltűntek a fasiszta

jelvények és a régi olasz családok tömegesen jelentkeznek francia állampolgárságért, — hogy ezáltal a Páris iránti hűséget kifejezésre juttassák.

Daladier-vonal a tenger-től a sivatagig.

Kétségtelen, hogy Tunisz leginkább stratégiai jelentőségénél fogva képez értéket Franciaország számára. Tunisz elvesztése azt eredményezheti, hogy Algirt oldalba lehet támadni. Az olasz Tunisz elvágna a Földközi tengeri utat és így a mai tuniszi rezsimhez nemcsak a franciáknak, hanem az angoloknak is érdeke fűződik. Gabés ennek a stratégiai országnak legfontosabb hadászati állomása. Tunisz elleni támadás háromféleképpen lehetséges. — Az egyik az erőszakos partraszállás az északtuniszi partokon, amit azonban az angol és a francia flotta meg tud hiusítani. A másik eset Libiából való áttörés lenne, de ez azzal a hátránnyal jár, hogy az olasz csapatoknak a homoktengeren kelene átvégődniök és elpusztulnának a francia légítámadások miatt. Marad a harmadik eset, amely egyben egyedül lehetségesnek tekinthető: az olaszok Tripolisz északi részéről törnek előre, Gabés irányában. A libiai sivatag északi csúcától a tengerig néhány hónap alatt kiépült a Daladier-vonal, amely nem

közvetlen a határon, hanem attól száz kilométerre van, a Matmata hegyoldalnál. Hatalmas, kopár sziklák vonulnak itt egészen a tengerig, ezekről belőhető a hegyléc és Tripolisz közötti elterülő síkság. A védővonal hosszúsága szintén 100 kilométer. Arabok, szene-gáliak építették, akik eldobták a fegyvert, ásót ragadtak és két-három hónap alatt valóban csodálatos művet, földalatti blokkházakat építettek ki. Egy algiri ezred parancsnoka a következőket mondja:

— Ugy húzom meg a védelmi vonal irányát, hogy lehetőleg római romokat találjunk. Ha nem lesz háború, legalább a tudoménynak szolgálhasunk, hogy valami maradjon utánunk.

A Daladier-vonaltól rengeteg út vezet Tunisz belsejébe, amelyek összeköttetésben állnak az algiri és marokkói pontokkal. Kétszázezer emberből álló hadsereg számára a legjobban történhetik az utánpótlás, ezeken a széles vonalakon keresztül, amelyeknek végpontja a nagy óceánon van. Tehát Tunisz ellátása nem a Földközi tengeri vonalon fog történni. Az olaszok számolnak esetleges francia elbocsátással és a maimatai állomásokhoz hasonló építményeket Tripoliszból. Hat hónappal ezelőtt még lehetett volna egy tuniszi rajtaütésről beszélni, ma azonban Tunisz felkészült a komoly harcra.

Iskolakönyvek kötését
a legolcsóbban vállalja a

PÁSZTOR EDE cég
könyvkötészete, Ploaia Mihai Viteazul 4

Az új lakóbejelentési rendszer valamennyi részletkérdését szabályozza a törvény végrehajtási utasítása

A „bérlok azonosságának bejelentéséről” intézkedő törvény alkalmazási szabályrendeletének részletes ismertetése

Több alkalommal foglalkoztunk azzal a törvénnyel, amely az összes ingatlan tulajdonosok számára kötelezővé teszi a lakók újrendszerű bejelentését. Az új törvény „A bérlok azonosságának bejelentése” címet viseli és gyakorlati alkalmazását illetően a közelmúltban jelent meg a végrehajtási utasítás, amelynek részletes szövegét az alábbiakban közöljük:

A háztulajdonosok és lakók kötelezettségei.

1. Ingatlan tulajdonosok vagy megbízottak, főbérlok és azok megbízottai, tehát akik házakat, lakásokat, vagy szobákat adnak bérbe írásos vagy szóbeli szerződés alapján függetlenül a bérlemény rendelkezésétől,

kötelesek 1939 április 23-tól kezdődően ingatlan nyilvántartási könyvet kitölteni.

Az ingatlan nyilvántartási könyvek benyújtási határideje április 23-tól számított 30 nap, a jövőben adódó új helyzetek pedig 5 napon belül kötelesek az érdekeltek bejelenteni. Az ingatlanforgalmi könyvek kitöltése az azonossági iratok alapján, valamint a bérlok által közölt adatok felhasználásával történik. Az irástudatlanok újjlenyomatai hitelesítik a kitöltött nyomtatványokat. Az illetékes hatóságok kívánságára a kitöltésnél felhasznált iratok a rendőrhatalóságok rendelkezésére bocsátandók.

2. A törvényhatósági városok, városok és községek valamennyi lakója, aki állandó vagy ideiglenes lakással bír, nemzetiségre való különbség nélkül köteles jelenlétét közölni a háztulajdonossal vagy a főbérlovel, akiknek rendelkezésére kell bocsátania összes iratait, amelyek az ingatlan nyilvántartási könyvek kitöltésénél szükségesek. Ugyan ez a kötelezettség háramlik azokra is, akik más városból valók, akár helyi illetőségűek és ingyen lakást élveznek.

3. A tisztiek és továbbsegítő alispék ingatlan nyilvántartási könyvét ha ezek valamely katonai intézmény ingatlanában laknak, az illető katonai intézmény tölti ki.

A legénységi állomány nem szerepel a nyilvántartásban, mert a közlegények családjuk ingatlan nyilvántartási könyvében szerepelnek az-

zal a megjegyzéssel, hogy az illető katonai szolgálatot teljesíti.

4. Állami vagy magánintézmények kereskedelmi-, bank-

és iparvállalatok, szállodák, otthonok és internátusok csak azon személyzethez tartozó egyének neveit vezetik a nyilvántartási könyvbe, akik az

Mit tartalmaz az ingatlan nyilvántartási könyv?

6. Az ingatlan nyilvántartási könyv felív nagysága és kemény kötés fed, amelyre a következők kerülnek: 16. Az illetékes rendőrhatalóság megjelölése. 2. A népesedési hivatal iktatási száma. 3. Az ingatlan tulajdonos neve, lakásának címe. 4. A kiállítás pontos időpontja. 5. A rendőrhatalóság látta-mozása és 6. a tulajdonos sajátkezű aláírása. A második és harmadik oldalon a törvény és a végrehajtási utasítás szövege kerül, a negyedik oldalon a bérloknek légi támasdás esetére szóló kötelezettségei szerepelnek. Valamennyi ingatlan nyilvántartási könyvhöz nyomtatott azonos alakú nyilvántartási melléklet csatolandó. Ezek a nyilvántartási mellékletek négyfélék:

Az egyes számú az egész ingatlanra vonatkozik, függetlenül annak rendelkezésétől és kizárólag a tulajdonosnak kell kitölteni,

vagy személyesen vagy hivatalos megbízottja útján és ennek a következőket kell tartalmaznia: A főbérlok vezető és keresztnéve, bérloki minőségének megjelölése (tulajdonos főbérloki, stb.), a tulajdonjogot bizonyító okmány, vagy a pénzügyigazgatóság által látta-mozott szerződés száma, a tulajdonos, vagy ennek megbízottjának aláírása.

A kettes számú nyomtatványmelléklet kitöltése minden családfőnek kötelessége vagy olyan személynek, aki bármilyen alakban az ingatlan egy részét használata bírja.

Ebbe a nyomtatványba a következő adatoknak kell szerepelniük: 1. A bérlemény rendelkezését megjelölése (lakás, garzonlakás, butorozott szoba, műhely, iroda, stb.). 2. A bérloki neve, foglalkozásának megjelölése, születési adatok, vallás, nemzetiség, katonai helyzet, a pénzügyigazgatósági nyilvántartás számának megjelölése, a rádióelőfizetés számának, ha van ilyen vagy gépkocsi, tehergépkocsi illetve motorkerékpár bejegyzési száma, ha van fegyvere az illető-

nek úgy a fegyvertartási vagy fegyverviselési engedély számának megjelölése, valamint azon iratoknak a száma, amelyeknek alapján az engedélyt megadják.

Ezen melléklet nyomtatvány kitöltésénél úgy a családfőre, valamint a vele együtt lakó összes személyekre vonatkozó adatok feltüntetéséről, beleértve a cselédekét is azzal, hogy ebben a vonatkozásban a munkakönyv száma is feltüntetendő.

Azon személyek esetében, amikor az illetők valamely háznál tulajdonos, vagy bérlokiént szerepelnek, de más ingatlanban bírnak lakással, szintén bevezetendő a rájuk vonatkozó nyilvántartási kitöltéshez szükséges valamennyi adat azzal, hogy a „megjegyzések” rovatba bevezetendő a lakhely pontos megjelölése is.

Ugyancsak feltüntetendők ebben a nyilvántartási nyomtatványban mindazok, akik az ingatlan körül valamely hivatalos munkakört teljesítenek (házmesterek, villanyszerelők, szerelők, felvonókezelők, stb.) ezirányú beosztásukat pedig fel kell tüntetni a „megjegyzések” rovatban.

Abban az esetben, ha a tulajdonos nem lakik a bérloki képező házban, akkor a megfelelő rovatba a ház gondnokának adatait írják, ha pedig a gondnok sem lakik ott, úgy külön, kétfős modell jelzésű nyomtatvány állítandó ki, amelyen a háztulajdonos, vagy megbízottja állít ki. Külön intézkedési tartalmaz a szabályrendelet a tömbházakra vonatkozóan.

Gyermekeknek, vagy a családfőhöz tartozó más személyeknek, akik időlegesen nem laknak a házban (katonai szolgálatot teljesítenek, iskolai internátusokban laknak, kórházakban tartózkodnak stb.) a személyi adatok feltüntetésén kívül ezt a körülményt is fel kell tüntetni a „megjegyzések” rovatban.

A harmadik számú nyomtatványmelléklet változások

illető vállalat vagy intézmény ingatlanában bírnak lakással. Az internátusban lakó diákok neve nem szerepel az ingatlan könyvben, míg

a szállodai szobák utasbérloki különleges törvényes intézkedések érvényesek.

5. Az ingatlan nyilvántartási könyvek vidéken két példányban készülnek, amelyeket az ingatlan tulajdonosok vagy főbérlok az illetékes rendőrhatalóságnak nyújtanak be látta-mozás végett, amit faluhelyen a csendőrség intéz. A látta-mozott példányok közül egyet visszaszolgáltatnak a tulajdonosnak, aki köteles ezt állandóan az ellenőrző közegek rendelkezésére tartani. A második példány az illetékes rendőrhatalóságnál marad.

esetén föltűndők ki, minden olyan esetben, amikor a második számú nyomtatványmelléklet adataiban valamilyen módosítás történik.

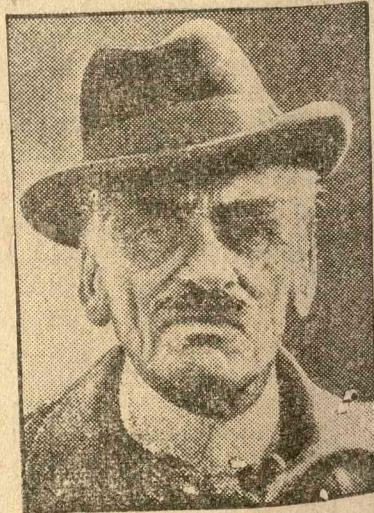
Ezt a nyomtatványt huszonegy órán belül kell az illetékes rendőrhatalósághoz eljuttatni.

Végül

a négyes számú nyilvántartási nyomtatványmelléklet az időleges változások bejelentésére szolgál és ezt azok a személyek kötelesek kitölteni, akik az első szakaszban sorol fel a végrehajtási utasítás, mégpedig mind azon esetben, amikor — ha csak egyetlen éjszakára is — pénzért vagy ingyen hajtást adnak más helységről, vagy ugyanazon helységről való idegeneknek.

Ennek a bejelentésnek a következő reggelén kell megfűrtetni az illetékes rendőrhatalóságnál, a kitöltött négyes számú nyomtatványmelléklet benyújtásával. Nem számítanak idegen személynek azok, akiket a Carol II. büntetőtörvénykönyv 183. szakaszának 5. pontja, 1. bekezdésében sorol fel.

Akinek minden szavát lesi a világ

Fitzroy, az angol alsóház öreg szpikerje.

Rádió műsor

KEDD

BUCURESTI. 7 Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok 12 Tarka zene lemezekről. 13 Időjelzés, közlemények, sport-hírek, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofon. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18 Időjelzés, időjárás-jelentés. 18.02 Műszaki üzenetek. 18.17 Hanglemezek. 19 Tudományos krónika. 19.15 Fuvószenekari hangverseny. 19.50 Előadás. 20.05 Füttyhangverseny. 20.20 Hanglemezek 21.15 Szimfonikus hangverseny. 23 Hírek. 23.15 Táncczene. 23.45 Hírek francia és angol nyelven

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Cigányzene. 15.30 Hírek. 17.10 Előadás. 18.10 Felolvasás. — 18.40 Szalónzene. 19 „Szép magyarországi”. 19.45 Előadás. 20 Cigányzene. 20.55 Országos légvédelmi parancsnokság közleménye. 21.10 Hangképsorozat. 22.40 Hírek. 23 Hegedű zongorával. 23.40 Hírek német, olasz angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Saját termésű

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban
1 liter jó asztali bor 10 Lei
5 „vételnél” 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakata
Piața Mihai Viteazul 1. tűchsl palota

Franciaországban besorozzák a menekülteket és az idegeneket

Páris, ápr. 17. A kormány dekrétumot adott ki, amelynek értelmében

a Franciaországban tartózkodó idegenek, állampolgárság nélküliek és menekültek kötelesek ugyanolyan katonai szolgálatot teljesíteni, mint a franciák.

Békében 18 és 40 év közötti férfiak zsoldosként a francia hadseregbe léphetnek, mozgósítás esetén pedig a 20 és 48 év közötti férfiak éppúgy igénybe vehetők, mint a francia állampolgárok.

Nyíltér

Felhívás!

Felhívom a hadirokkantakat és hadiözvegyeket, akik nem kapták meg a már 6 hónapi nyugdíjat az állampolgárság hiánya miatt, hogy f. hó 20-tól 10 napig az Újvilág kávéházban, déli 12 órától este 8-ig, saját érdekében jelenjenek meg. Saját nyugdíjkönyvét mindenki hozza magával összeírás miatt.

1939. ápr. 17.

ORBAN CAROL

Budapesti Nemzetközi Vásár

ápr. 28-tól május 8-ig

1500 kiállító, 9 külföldi állam részvételével — Saját rádióleadó állomás
Divatszínház — Számos ipari és közüzemi külön csoport.

50% utazási kedvezmény

Érvényes: Magyarországon Budapestre április 18-tól május 8-ig, vissza április 28-tól május 18-ig. A 37 külföldi államban érvényes vasúti és egyéb menetdíjkedvezmények részleteit a vásárigazolvány ismerteti. Érvényes utitvél és vásárigazolvány felmutatása ellenében

vízummentes határátlépés április 18-tól május 8-ig.

A vásárvízum május 18-ig jogosít bárkit magyarországi tartózkodásra. Vásárigazolvány egyenként 120 leiert kapható a „Romania” utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

A pénzügyigazgatóság felhívása az állam polgársági listából kimaradt nyugdíjasokhoz

Milyen aktákat kell benyújtani a naturalizálás elnyerése végett

A pénzügyigazgatóság közli: A kapott rendelkezések értelmében közöljük mindazokkal a nyugdíjasokkal, akik kimaradtak az állampolgársági névjegyzékből és emiatt beszüntették nyugdíjaik folyósítását, hogy az állampolgárság megszerzéséről a minisztérium az alábbi közlést adta ki:

Azok, akik román faji származásuk, román állampolgári minőségük elismerését kérik, kérelmükhöz csatolják irataikat és egy kilenc leiel felbélyegzett ívet és az alábbi iratokat: 1. Születési bizonyítvány másolata. 2. A szülők házasságáról szóló anyakönyvi kivonat, ha pedig a kérelmlőrdljnat. 3. Erkölcsi bizonyítvány, amelyet városi lakosok számára a városvezetőség, egyébként pedig a csendőrzás vezetője állít ki. 4. A bünygyi nyilvántartó (casier Judiciar) bizonyítványa, annak igazolására, hogy nem szenvedett büntető ítéletet. 5. Hiteles nyilatkozat, amelyben bejelentik, hogy minden idegen alattvalói vonatkozásról lemond és román állampolgárságát kívánja elismertetni. 6. A születési hely előljárásságának igazolása a román eredetről. 7. Az egyházi hatóságok igazolása, hogy a kérvényező valóban román faji származású és megkeresztelték.

A nem román eredetűek 660 leies, plusz 100 leies „judiciar” és 2 lei repülőbéllyeggel felszerelt ívhez csatolják az alábbi iratokat:

1. Születési bizonyítvány, ha idegen nyelvű, csak a külügyminisztérium hites tolmácsa fordíthatja le.

2. Törvényszéki igazolás arról, hogy nem vesztette el polgári jogait a román törvény szerint.

3. Bizonyítvány arról, hogy nem vesztette el polgári jogait korábbi országa törvényei szerint.

4. A külügyminisztérium bizonyítványa arról, hogy nem kérték kiadatását.

5. Büntetlenségi bizonyítvány az ügyészség „cazier”-jétől.

6. Jömagaviseleti bizonyítvány a rendőrségtől (falun a községvezetőségtől).

7. A törvényszéki orvosszakértő vagy a hivatalos orvos bizonyítványa arról, hogy nem szenved gyógyíthatatlan betegségben.

8. Igazolvány arról, hogy mennyi adót fizet évente, vagy mennyi fizetést kap.

9. Bizonyítvány arról, hogy elveszti idegen állampolgárságát, vagy igazolása annak, hogy a román állampolgárság elnyerésével elveszti eredeti állampolgárságát.

10. Iskolai bizonyítvány vagy ennek hiányában a bizottság előtt való igazolása annak, hogy írásban és szóban ismeri a román nyelvet.

11. Bizonyítvány arról, hogy nem volt csődben és hakereskedő, a kereskedelmi törvénysektől.

1. Akik kérték a naturalizá-

lást, az idegen állampolgárságról való lemondás nyilatkozatát csak a bizottság kérésére kell benyújtaniok, miután megállapították, hogy a kérvényező eleget tesz az összes törvényes követelményeknek abból a szempontból, hogy számára megadható az állampolgárság, mert így akarják elkerülni, hogy a kérvényező esetleg minden állampolgárság nélkül maradjon, mint az néhány esetben megtörtént.

2. A rendőrség bizonyítványát, hogy az utolsó 10 évben megszakítás nélkül az országban lakott (de csak ha már 10 évvel ezelőtt beadta naturalizálási kérvényét).

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

A pápa üzenete a spanyol katolikusokhoz

Vatikánváros, ápr. 17. XII. Pius pápa vasárnap rádiószózatot intézett a spanyol katolikusokhoz. A pápa kifejezte örömét, hogy a béke helyreállott Spanyolországban és „a hit győzedelmeskedett Krisztus elenségeinek bomlasztó erőivel szemben”. Meleg szavakkal emlékezett meg Franco tábornokról és kifejezte azt a reményét, hogy „Franco igazságossága fog érvényre jutni a bűnösökkel szemben az igazságszolgáltatás, az eltévelyedettekkel szemben a megbocsátás”. — A pápa végül áldását küldte a spanyolországi katolikusokra.

Barcelona, ápr. 17. A hadbíróság halálra ítélte Arangera Roldan köztársasági tábornokot. Az a vád ellene, hogy az ő hibájából nem csatlakozott Barcelona kezdetől fogva — Francohoz.

Megszökött hungarista vezérek

Budapest, ápr. 17. A kistarcsai gyűjtőtáborból megszökötek Rothen Ferenc és Nesz Károly, a hungarista párt két letartóztatott vezetője. A két nyilaskeresztes akkor szökött meg, amikor orvosi vizitre vittek őket.

Ciano gróf nagy külpoli- kai beszámolója a fasiszta törvényhozás ülésén

Róma, április 17. Az olasz fasiszta törvényhozás szombaton összeült.

Miután az albán küldöttséggel közölték, hogy III. Viktor Emánuel király és császár elfogadja Albánia trónját, Ciano gróf külügyminiszter tett nyilatkozatot az Albánia sorsában beállott nagy változásról.

Ciano gróf ismertette az albán-olasz kapcsolatok történetét. Utalt az 1919. évi bécsi értekezlet határozataira és az 1921. évi nagyköveti értekezlet döntésére, amelyek különleges védelmi kötelezettségeket róttak Olaszországra Albánia irányában. Olaszország jogai Albánia fölött elsősorban az albán nép spontán rokonszenv megnyilvánulásából fakadnak. Mussolini Zogu ellenséges politikájával szemben is az albán nép érdekében, Albánia megerősítésén és gazdasági értékesítésén dolgozott. Az a fogadtatás, amelyben az olasz hadsereget Albániában részesítették mindennél jobban mutatja Mussolini politikájának eredményességét.

Ciano gróf ezután Olaszország Albániában végzett gazdasági munkájára tért át. Az egyik oldalon állott az olasz kormány önzetlen munkájával, a másik oldalon Zogu, aki erőszakkal és középkori zsarnoksággal akart uralkodni az albán népen.

— Eppen ezért január folyamán Jugoszláviában tett látogatás során a közöttünk és Jugoszlávia között fennálló szíves kapcsolatok nyomán szükségesnek tartottuk fölhívni Belgrád figyelmét arra, hogy az olasz-albán viszonyban, jobban mondva köztünk és Zogu közötti viszonyban válság következhet be, annál is inkább, mert egyre több felhívás érkezett hozzánk a legkiválóbb albán személyiségek részéről, hogy szabadítsák fel az országot.

Ciano ezután Chamberlain legutóbbi kijelentéseiről szólva kifejezte sajnálatát, hogy az angol miniszterelnök elfelejtette a történelmet — mert az albán-olasz viszonyt másként megoldani nem lehet, amint az április 7-én és 8-án történt.

Ciano kijelentette, hogy egyetért Chamberlaineval az angol-olasz egyezmény fenntartásában. Semmi sem történt, ami indokoltá tenné az egyezmény felmondását. Az olasz külügyminiszter kijelenti, hogy a madridi parádé után visszavonják az olasz csapatokat Spanyolországból.

Ciano ezután így folytatta: — Különösen fontos Belgrád magatartása, amit a barátság

sugalt és ami az olasz-jugoszláv szerződésből és a két nép között két év óta fennálló barátságból fakad.

Néhány nap múlva Velencében megbeszéléseket fogok folytatni a jugoszláv külügyminiszter ural.

A görög-olasz viszonyról szólva Ciano megcáfolta azokat a híreket, mintha Olaszországnak támadó szándéka lett volna Görögországgal szemben. A fasiszta politika célja az őszinte együttműködés és a nemzetközi bizalom helyreállítása.

Ciano beszédét az albán néphez küldött üdvözléssel végezte.

A kamara ezután elfogadta azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében Viktor Emánuel elfogadja Albánia koronáját.

Göring a fasiszta kamara ülésén

A fasiszta kamara ülésén résztvett Göring is, aki a di-

plomáciai páholyban foglalt helyet. A kamara tagjai nagy ünneplésben részesítették Göringet, amikor Ciano arról beszélt, hogy Németország milyen barátságos magatartást tanúsított az albán megszállás alatt. Hasonló tüntetések voltak Magyarországon, Spanyolországban, Jugoszlávia és Japán nevének említésekor. Az említett országok diplomatái felemelkedtek helyükről és felemelt karral köszönték meg az üdvözlést.

A Havas római jelentése szerint Ciano beszéde jóhatást keltett, különösen azért, mert újból megígérte, hogy a spanyolországi csapatokat a madridi mars után visszavonják.

Az olasz-francia viszonyról Ciano beszéde során egy szót sem említett és ezzel elkerülte a feszültség növekedését.

Göring és Mussolini tanácskozásai

Róma, ápr. 17. Göringet szombaton Viktor Emánuel há-

romnegyedórás kihallgatáson fogadta. A marsall kifejezte Hitler szerencsekívánatait az albán kérdés szerencsés megoldása miatt. A király és császár ezután ebédre látta vendégül Göringet és feleségét. Az ebédre résztvett Mussolini, Mackensen német követ, Ciano és felesége és több miniszter.

Este 7 órakor kezdődött meg Göring és Mussolini tanácskozása, amely két órán át tartott. Ezután Mussolini vacsorát adott Göring tiszteletére. A vacsorát követő recepció során Mussolini és Göring ismét hosszasan tanácskoztak.

A Venezia-téren hatalmas embertömeg gyűlt össze. Mussolini és Göring több ízben megjelentek az erkélyen és az egybegyűlt közönség lelkes óvációjában részesítették.

Vasárnap délelőtt Viktor Emánuel a kormány tagjainak jelenlétében a trónteremben fogadta a küldöttséget, amely a koronát ajánlotta fel neki. A király és császár a felajánlott koronát elfogadta.

Franco bevonult Sevilába

Sevilla, ápr. 17. Franco vasárnap ünnepélyesen bevonult Sevilába. Hétfőn nagy katonai parádé volt, amelyen 80 ezer olasz és spanyol katona vett részt.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről élethű nagyítások
Str. Alexandri No. 4.

Házasság

Fodrásznőt feleségül vennék, aki némi összeggel rendelkezik 28—38 éves korig, esetleg özvegy is lehet. Jó üzletem van. Leveleket a kiadóba kérek.
1171

ALLAS

Bihar és Szt. János községek (Jud. Bihar) részére ügyes megbízható lapárst jó keresettel felvesz a „Magyarság”. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Fiatalt boltiszolgát, ki románul is tud, azonnalra felveszek. Andru, Reg. Ferdinand 11.
1168

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban.
1126

Gyermektelen fiatal házaspár házi munkára elsejére állást keres. Cimet a kiadóba kér.
1165

Napszámos vincellér kerestek azonnalra. Lakást, kertet ingyen kap. László Márton Nagypiac 7.
1164

Nőtlen borbély üzletvezetői vagy segédi állást keres május 1-re. Esetleg saját iparrendéssel is rendelkezik. Fizetés megjelöléssel leveleket a lap kiadóhivatala továbbít.
1172

Főzni is tudó bejárónő kerestetik. Str. Ciorogariu 11. Lővi.
1167

VETEL-ELADAS

Két teljesen jó állapotban levő férfi-öltöny eladó. Cim a kiadóban.
770

KULONFELE

Hideg földben termelt és nem pincében csirázott valódi új krumpli nagyban és kicsinyben kapható, str. Franceză 12.

Egészen új 50-es, alig használt 500-as csibe keltető gép, továbbá 500-as műanya, különféle csibe etető és itató edények, szárny és lábjelző gyűrűk kaphatók Oradea, Str. Franceză 12.

Töltőtoll javítást szakszerűen, gyorsan és olcsón végez a Pásztor Ede cég.
613

Heti fél napi takarításért egy kis lakás kiadó Pasteur utcán, Cim. kefégyár portásánál.
1166

Fekete ridikül félíxi országúton elveszett, személyazonossággal együtt. Megtalálóját jutalomban részesül. Str. Crinului 3.
1169

Olcsón eladó vagy kiadó azonnal lakrész 2 szobás lakás üzlethelyiséggel. Popană, Str. Tribunal 14.
1170

LAKAS

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszoba használatra kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Gyárfás.

Titkos katonai szervezkedés Ausztriában

A Neue Züricher Zeitung legutóbbi száma arról számol be, hogy Vogel osztrák közkatona Berlinben történt kivégzésének igen érdekes háttere van. Vogel hazafias osztrák katonai szervezethez tartozott, amelynek végcélja az volt, hogy Ausztria függetlenségéért újból harcot indítsanak. A szervezethez, mint a vizsgálat megállapította, több magasrangú katonatiszt tartozott.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4